

OKTOOBER 2008

Osula külaseltsi üritused

Reis Tallinna

Osula külaselts korraldab 25. oktoobril reisi Tallinna. Väljasõit on Osula bussijaamast kell 8 hommikul.

Külastame Patarei vanglat-muuseumi, jääõhkujat Suur Tõll ja allveelaeva Lembitu. Pärastlõunal on plaanis vaadata Saku suurhalls toimuvat mustkunstnik Jürgen Veberi etendust.

Kodanikupäev ja adventi tähistamine

21. novembril kell 18 tähistab Osula külaselts koostöös Osula põhikooliga kodanikupäeva.

Kodanikupäeva teema on «Kodanik kodanike seas».

Enne teeme Osula küla elanike seas ankeetküsitluse, millised on elanike

ootused ja lootused seoses piirkonna eluluga ning mil moel saaks külaselts oma kandi elu parandada.

Küsimustiku vastused saab tuua Osula kauplustesse, koolimaja ja õppealajuhataja kätte või saata e-posti aadressil maasikpalu@hotmail.ee.

Kodanikupäeval räägime rahvuslikust toidust tänapäeva toidulaua, on võistlulamine, mängime vahvaid seltskonnamänge, teeme ankeetide vastuste põhjal kokkuvõtte, täna me koostööpartnereid ja tublisid liikmeid. Kõik see toimub õdusas kohvilaua õhkkonnas.

30. novembril kell 17 tähistame Osulas kuuse juures esimest adventi.

MARET SOON,
Osula külaseltsi esinaine

Tõuseb majade hooldustasu

1. jaanuarist 2009 tõuseb Sõmerpalu valla hallatavates elamutes hooldustasu 10 kroonini elamispinna ruutmeetri eest (vt ka vallavolikogu määrus nr 13).

Neid elamuid, kus on korteriühistu või mille elanikud hooldavad seda ise, see hinnatõus ei puuduta.

Valla hallatavates elamutes on hooldustasu korjatud aastaid, kuid põhjalikuma remondi jaoks (uus katus, fassaad, ukseid jne) sellest rahast ei jätku.

Praegu kulub korjatav raha korstnapühkijale

maksmiseks ja maja üld-elektrile.

Sellepärast ongi ainuke lahendus hooldushinda tõsta.

Muidugi võib iga maja teha ka korteriühistu ja ise korjatava raha suuruse üle otsustada.

Suurem osa meie vallas asuvatest korterelamutest on teinud ühistu ja majandavad ise. Osula 1 maja on praegu korteriühistut loomas.

AARE HOLLO,
asevallavanem

Sõmerpalu vallavolikogu määrus nr 13

Hooldustasu kehtestamine valla hallatavatele elumajadele

Määrus kehtestatakse võlaõigusseaduse § 292 lõige 1 ning kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 alusel.

Hooldustasu on tasu eluruumi pindala osatähtsusele vastava hoone osa hoolduseks ja remondiks (sh kogutav remondifond, millega tagatakse elamu kasutuskõlblik seisukord), samuti tasu hoone majandamiseks ja ümbruse hoolduseks ning tasu üürikuule osutatud ja ostetud teenuste eest, v.a kommunaalteenuste tasu.

Sõmerpalu vallavolikogu otsustas kehtestada Sõmerpalu valla territooriumil valla hallata olevates elumajades hooldustasu 10 krooni ruutmeetri eest. Määrust rakendatakse 1. jaanuarist 2009.

AIVAR ROSENBERG, volikogu esimees

Ülle Ermel lugemishuviliste lastega.

Ülle Ermel – maakonna parim raamatukoguhoidja

LIINA VALPER

Oktoobri alguses valisid kolleegid Osula raamatukogu juhataja Ülle Ermeli Võrumaa 2008. aasta parimaks maaraamatukoguhoidjaks.

Ülle Ermel on Osula raamatukogus töötanud kümme aastat. Kuna raamatukogu asub Osula põhikooliga ühe katuse all, on Ülle hoolle all ka kooliõpikute ja töövihikute fond.

Osula raamatukogul on 12 500 raamatut, peale selle ajalehed ja ajakirjad. Raamatukogu kasutajaid on üle 300, neist enam kui pooled lapsed.

«Noorimad on 5–6aastased. Väike laps näeb riivilil ilusat raamatut ja

tahab seda koju. Ütlen siis, et teeme lugejakaardi,» räägib Ülle Ermel.

Missuguseid raamatuid küsivad täiskasvanud lugejad? Nõutud on mälestusraamatud ja raamatud ajaloo- ja kriminaalromaanid.

Pensionärid eelistavad eesti kirjandust, lapsed loomailmaga seotud teoseid. Menükad on Kristiina Kassi lasteraamatud. Siinkohal on sobiv lisada, et Kristiina ema Asta Kass on omal ajal käinud Osulas koolis. Raamatukoguhoidjale endale meeldivad näiteks luuleraamatud.

«Panen raamatuid tellides põhirõhu teatmekirjandusele, palju tellin psühholoogilist kirjandust. Peab

oskama pakkuda, seada raamat välja nii, et seda märgataks. Tänapäeva raamatukoguhoidja on nagu müügiagent,» leiab Ülle Ermel tabava võrdluse. Raha raamatute ostuks annavad riik ja omavalitsus, kuus kokku umbes 4000 krooni.

Uurimised on näidanud, et raamatukogutöös on kõige vähem stressi. Sellele leidisin kinnitust Ülle Ermeliga tema tööst rääkides. Peale töö on tal ka muid huvisid, olgu selleks siis iluaiandus või rahvatants.

Ülle ja tema vallavanemast abikaasa Lenhard Ermeli peres on neli last. Noorim, Eliis, õpib Osula põhikooli lõpuklassis. Kristina õpetab esimest aastat algkoolilapsi oma kodukoolis, poeg Vaido töötab samas majandusjuhatajana. Regi-

na lõpetas kevadel Eesti Maaülikoolis keskkonnamajanduse eriala.

«Ülle Ermeli kümneaastane tulemuslik töö raamatukogus on ehe näide sellest, et ka erihariduseta on võimalik väga heaks raamatukoguhoidjaks saada. Ta on sooritanud kutseeksami ja saanud raamatukoguhoidja kutsetunnistuse. Ülle tegeleb pidevalt nii kutsealase kui ka üldkultuurialase enesetäiendamise, on avatud ja valmis muutusteks. Temaga jagatakse nii rõõme kui ka muresid, sest ta on hea kuulaja ning mõistev ja hell lohutaja,» ütleb Ülle Ermeli kohta Võrumaa keskraamatukogu pearaamatukoguhoidja Ere Raag.

Maa sügisel puhtaks!

Sügisel korrastamata ja niitmata jäanud maavaldusi laastab kevaditi sageli kulu-tuli. Seetõttu kutsume maomanikke üles korrastama oma maad just sügisel.

Ka tänava lõppesid mitmed põlengud traagiliselt. Valgamaal hukkus kululeekides vanem naisterahvas, korduvalt olid ohus eluma-

jad. Hävisid mitmed kõrvalhooned ja sageli levis põllult alguse saanud kulupõleng metsa alla.

Niitmata ja kuivanud heinamaad mööda levib kahjutuli väga kiiresti. Tuulise ilmaga on kulupõlengu kustutamine keeruline isegi kogunud, eritehnikaga varustatud päästjatele.

Kui maavaldus on hooldatud, aitab see ära hoida kulupõlengu, mis võib tekkida juhuslikult suitsuko-

nist või ka suure tuulega elektriliinide kokkupuutest tekkinud sädemetest.

1. augustil jõustus keskkonnaministri määrus, millega on keelustatud kulu põletamine pärast lume sulamist. Tuleohtlik aeg algab pärast lume sulamist ning lõpeb sügisvihmade saabudes. Tuleohtliku aja alguse ja lõpu määrab Eesti meteoroloogia ja hüdroloogia instituut.

LÕUNA-EESTI PÄÄSTEKESKUS

Sõmerpalu kool 60

1948. aastal mõisa härrastemajas tööd alustanud Sõmerpalu sovhoosi algkool, hilisem Sõmerpalu põhikool korraldab 22. novembril kell 16 vilistlaste kokkutuleku.

Kavas on: kontsertaktus, pildistamine, lendude koostööviimine klassides, bankett (kutsetega), õhtu ansambliga H.A.A.G. Täpsem info kooli kodulehelt www.sõmerpalupk.edu.ee.

Viinamarjanäitusega olid väljas Liia ja Jüri Kaska.

Laadaoksioni haamrit hoidis Ilja Golumb, kes leidis ostja igale asjale.

Päikeseline Sulbi mihklilaat meelitas külalisi

REET KÄÄR

27. septembril toimus Sulbis juba neljandat aastat mihklilaat. Ilus päikeseline ja soe ilm meelitas kokku hulgaliselt müüjaid ja ostjaid.

Laadal toimusid sel aastal lisaks kauplemisele õuna- ja viinamarjakasvatuse, maitsetaimede ning koduveini valmistamise seminar.

Kaubeldi käsitöö, kodutekstiili, toidukauba, vanakraami, taimede,

aiamööbli, lemmikloomade ja palju muuga.

Kauba valik oli tõeliselt lai. Enim ostjaid jagus lamba- ja suitsuliha müüjatele. Kiirelt kahanes ka kodus valmistatud juustu, sõira ja või väljapanek.

Lapsed said proovida osavust ronimiseinal. Toimus ka traditsiooniline kapsariivimisvõistlus. Päeva juhtis Ilja Golumb.

Kodukant Võrumaa tegevjuht Marika Parv organiseeris laadal õunanäituse. Vaatamiseks oli kokku 48 õunasorti. Õunte ja nende kasvatamise kohta jagas

nõuandeid Jaan Kivistik.

Viinamarjanäitusega olid väljas Liia ja Jüri Kaska Kurenurmest. Neilt sai küsida nõu marjade kasvatamise ja sortide valiku kohta.

Avo Eisen Rõugest rääkis koduveinist ning jagas praktilisi nõuandeid veini valmistamise, serveerimise ja turustamise kohta.

Silvi Pihlakas Võrumaa kutsehariduskeskusest tutvustas maitsetaimi ja õpetas neid kasutama väikeste suupistete valmistamisel. Õhtusel simmanil mängis ansambel H.A.A.G.

Kapsariivimisvõistlus sobis meestele.

Sügisseminari ja laata toetasid kohaliku omaalgatuse programm, Sõmerpalu vallavalitsus, Võrumaa Teataja, Roos, Tuti, Lom-

bi, Taga-Melga, Kirsi jt talud.

Suur tänu Sulbi maa-rahva seltsi tublidele liikmetele!

Lepatriinu lasteaias otsiti Otti

KERSTI OTS, Lepatriinu lasteaias õppealajuhataja

12. septembril mängiti Sõmerpalu lasteaias Lepatriinu juba teist aastat maastikumängu «Otsi Otti!». Mäng on osa laste traumaennetusprojektist, mida rahastab haigekassa.

Suurüritusest võttis osa pisut üle 200 koolieeliku kümnest Võru linna ja maakonna lasteaiast.

Lapsi võttis vastu Lepatriinuema koos tubli kaaskonnaga. Koos saadeti rõõmus matkasell Ott metsa matkama ning vaadati üle tema seljakott, kuhu matkasell oli kõik vajaliku kaasa

pakkinud: kampsun juhuks, kui külm hakkab, taskulamp, kui pimedat peale peaks jääma, jook janu kustutamiseks ja kehakinnituseks väike maiustus.

Lepatriinuema (Kersti Ots) andis Otile (Sulev Vunder) kaasa ka vile, et ta saaks äraeksimise korral endast märku anda.

Kaaskondlased, metsaelanikud proua Jänes (Laine Kallas), Hiireke (Helgi Vattis), Hundipiiga (Helena Helekivi), preili Rebane (Aili Kase) ja Metsapäkapikk (Kairi Kaas), õpetasid eri paikades lastele igasuguseid nippe, kuidas metsas eksimise korral hakka saada. Lapsed said sellega, kuidas endast märke

maha jätta ja end otsijatele nähtavaks teha. Õpiti ka onni ehitama, vilega märku andma, puud ehitama, sooja tegema ja metsast sõpra – puud – otsima.

Pärast viie tegevuskuse läbimist saadi taas kokku. Vile järgi leiti üles ka Ott.

Lapsed said koduteele kaasa tervislikud moonakotid. Laste rõõmsad näod, lustlik meel ning saadud teadmised andsid kinnitust, et üritus läks asja ette.

Sellise suure ettevõtmise puhul peab kogu lasteaiakollektiiv nõu ja jõuga kaasa lööma. Suur tänu tervele Lepatriinu perele, kes andis oma panuse ürituse õnnestumisel!

Ahjud-korstnad puhtaks!

Talvel põhjustavad hooldamata ja katkised kütteseadmed sageli tulekahju.

Pühkimata korstnalõõrides süttinud tahm kuumutab korstna üles, leegid tungivad pragudest välja ning tekitavad tuleõnnetuse. Et tulekahju ära hoida, peab ahju ja korstnat järjepidevalt hooldama.

Enne kütteperioodi algust peab küttesüsteem kriitilise pilguga üle vaatama: ega kuskilt suitsu sisse aja, ega lõõrides, pliitides, soemüürides, ahjudes ja korstnates ole pragusid.

Samuti tuleb kontrollida, ega korsten ole pigitunud, kas tahmaluugid on kindlalt kinni jms. Aastaringse puudega kütmise korral tuleb kütteseadet ja lõõre puhastada kaks korda, hooajati kasutatavaid üks kord enne kütteperioodi algust ja gaasikütteseadmeid kord aastas.

Kütteseadmete ohutuse kohta saab rohkem teavet päästeteenistuse kodulehelt www.rescue.ee/1667. Telefonilt 1524 saab infot korstnapühkijate ja pottseppade kohta. Samuti leiab korstnapühkijate andmeid Eesti korstnapühkijate koja kodulehelt www.korsten.ee.

LÕUNA-EESTI PÄÄSTEKESKUS

Leivanädal lasteaias

KAIRI KAAS, lasteaiasõpetaja

6.–10. oktoobrini oli Sõmerpalu lasteaias Lepatriinu leivanädal. Lapsed maitseid mitmesuguseid leiva- ja saiasorte ning jõid kama.

Ühel päeval käisid vanema rühma lapsed kombaini vaatamas. Viljapäid uuriti lausa mikroskoobi all. Põnnikeste rühm külastas Paadi Pagarit, kus näidati lastele, kuidas valmib see

leib, mida me lasteaias iga päev sööme.

Lapsed nägid, milliseid masinaid taina valmistamiseks ja leiva küpsetamiseks kasutatakse.

Näidati sedagi, kuidas leib kauplusesse viimiseks viilutatakse ja pakendatakse. Lastele pakuti suupisteks sooja leiba.

Kõik lasteaiarühmad valmistasid leivateemalise postri. Postritest tehti nukurühma näitus. Kolmapäeva hommikul mängiti laulmängu «Me lähme rukist lõikama», tehti näidendit, loeti raamatutest jutukesi leivast ja selle valmis-

Eakate päev põllumajandusmuuseumis

Valla pensionärid tähistasid sel aastal eakate päeva külaskäiguga Ülenurmel asuvasse Eesti põllumajandusmuuseumi.

Vaatasime 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi algusaastail ehitatud maakivist mõisahoonetes paiknevad püsinäitusi, mis kajastavad teravilja-, looma- ja linnukasvatust, mesinduse ajalugu ning lina kasvatamist ja töötlemist läbi aastasade. Tõllakuuris sai näha talurahva veo- ja sõiduvehendeid. Aurumasinate ja traktorite kollektsioon oli samuti huvipakkuv.

Väljapanekutest tuli meie eakatele ette palju tuttavat: millega oli ise omal aja töötatud või mida mäletati lapsepõlvest. Aga küsimusi jagus ka güididele.

Kehakinnituseks pakuti mulgiputru ja taimeteed. Oli kena päiksepaisteline ja nostalgiat pakkuv päev.

HELLEN DANILSON, sotsiaaltööspsialist

Tegutseb Sulbi käsitöötare

Iga kuu teisel pühapäeval kogunevad Sulbi maarahva seltsi käsitööhuvilised Tuti talu käsitöötare käsitööd tegema.

12. oktoobril õppisime pärlitehnikat. Algul keerulisena tundunud tehnika oli tegelikult kergesti õpitav. Osavate näppude all valmisid kaelakeed, kõrvarõngad ja käevõrud.

Järgmisel kokkusaamisel novembris õpime salvrätitehnikas ehtelaekaid ja pildiraame valmistama. Detsembris teeme jõulukaarte ja –küünlaid.

Oodatud on uued huvilised, infot saab telefonil 5620 8739.

REET KÄÄR

Metsaelanikeks kehastunud lasteaiatöötajad õpetasid lastele nippe, kuidas toime tulla.

Osula kool Otepää seikluspargis

16. septembril lustisid Osula kooli 5.–8. klassi lapsed Otepää seikluspargis. Ilm polnud küll kiita, aga sellest hoolimata said kõik seal hästi hakkama ja põnevust oli palju.

Kõigepealt räägiti meile, kuidas puude külge ehitatud seiklusradadel käituda, ja õpetati, kuidas ripatsit selga saada.

Juba esimene, kõige madalam seiklusrada tundus päris öudne, aga seal oli veel viis kõrgemat rada. Kuues oli juba vabalangemine Linnamäelt.

Esimese rajaga said kõik hakkama, aga kuuldavasti tuli juba kolmandal rajal, kui kõrgused olid suuremad, seisakuid.

Mõni seiklejatest hakkas kõhklema ja kõrgust kartma. Julgemad aga tegid vabalangemisel trikke ja keerasid ennast tagurpidi.

Pärast seiklusrada läbimist pakuti meile kehakinnituseks saiakesi ja banaani.

Kuna osa klasse oli veel seiklusradal ja 5. klass juba lõpetanud, siis otsustas meie klassijuhataja, et käime koraks ka Tehvandi hüpperaada vaatamas. Seal toimus parajasti suusahüppetrenn ja tornist tehti hüppeid.

MARGOT LOOS, 5. klass

Kodutütardest ja noorkotkastest

Osula kooli kodutütred ja noorkotkad osalesid 23. juunil koos teiste Võrumaa lastega Eesti Vabariigi 90. aasta juubelile pühendatud võidupüha paraadil Tallinas. Võrumaalt oli paraadil ligi 40 õpilast, meie koolist Eliis Paulus, Marleen Ojats, Mirjam Lindmets, Kristel Rajatamm, Risto Parker, Fredi Parker ja Sander Soon.

Sõitsime Tallinna juba eelmisel päeval, peaproovile: paraad tuli mitu korda läbi teha, sest kõik ei saanud marssimisega hakkama.

Paraadipäeval ei olnud ilmataat meie poolel: saime külma vihma ja tuule käes kõvasti vintsutada. Sellest hoolimata oli uhke tunne presidendi tervitust vastu võtta ja marssida mööda tribüünist, kust tähtsad riigiametnikud meile lehvitasid.

17. septembril osalesid Kaisa Kängsep, Eliis Paulus, Karl Kreevald ja Risto Parker maakondlikul orienteerumismisvõistlusel Obinitsas. 11. oktoobril oli kodutütarde kabevõistlus ning noorkotkaste kabe- ja malevõistlus.

KAJA PARKER

Preemiareis Osula kooli headele õpilastele

MARILIIS RÄIS, 8. klass

4.–5. septembril käisid Osula kooli õpilased Jõgevamaal preemiareisil. Reisisle pääsesid meie kooli neljalede-viitele õppivad õpilased.

Sõitu alustasid kõik rõõmsas meeleolus ning selline meeleolu jäi püsima reisi lõpuni. Esimesena külastasime Puurmani lossi ja parki. Tutvusime lossi ajaloo ja praegu lossis tegutseva kooliga. Giidi jutt oli huvitav: meil õnnestus isegi lossiga seonduvaid kummituslugusid kuulda.

Põltsamaalkäisime muuseumis, kirikus ja jalutasime lossivaremetes.

Edasi suundusime Siimusti keraamikatehasesse. Ma olin seal varem käinud, aga siiski oli huvitav vaadata, missuguseid uusi nõusid keraamikud valmistasid.

Paljud õpilased ostsid tehastest kaasa huvitava vaasi või kruusi.

Päeva pikima peatuse tegime Endla looduskaitsealal, kus matkasime laudteel umbes viis kilomeetrit.

Looduskaitseala giid, kes meiega matkal kaasas käis, oli väga laia silmaringiga: ta oskas kõigile meie küsimustele vastata. Ühel grupil õnnestus soos isegi rästikut näha.

Viimane koht, mida külastasime, oli Kassinurme. Kassinurme on igas mõttes tihedalt seotud meie eeposekangelase Kalevipojaga: nägime Kalevipoja sängi, silmakaussi, isegi jalajälgi. «Vallutasime» ka sealse muinaslinnuse varemed.

Päeva lõpuks olid reisi- lised küll heatujulised, aga väsinud. Kuremaa külalistemajas tuli kõigil hea uni.

Järgmist päeva alustasime Laiuse mäe ja õletoa külastamisega. Õletoas õnnestus näha igasuguseid õlgedest valmistatud esemeid, mille hulgas leidis nii traditsioonilisi jõulukau- nistusi kui ka kõrvarõngaid

Osula kooli õpilased preemiareisil.

ja kaelaehteid.

Peipsi randa jõudnud, suundusime Raja külla vanausuliste palvemajja ja muuseumi. Tutvusime vanausuliste kultuuri ja kommetega ning mina sain isegi vanausuliste riideid proovida.

Viimasena külastasime

Kääpa Kratiküla. See pakkus rohkem huvi noorematele õpilastele, aga ka vanematel õpilastel ning isegi õpetajatel oli seal lõbus. Rääkisime mihkklipäevast, käisime matkal, meisterdasime kratte, mängisime mängu ning sõime nõgesesuppi.

Reis oli huvitav ja mul on hea meel, et meie kooli õpilastel on, mille nimel igal õppeaastal pingutada ja häid hindeid välja teenida. Loodetavasti pole see ainus põhjus, mille pärast õpilased õpivad, aga hea motiivatsioon kindlasti.

Sõmerpalu algklassilapsed Kurgjärve looduslaagris lustimas.

Looduslaager Kurgjärvel

EVA-LISA EHTE, 3. klass

4. septembril sõitsime bus- siga Kurgjärvele kahepäe- vasesse looduslaagrisse.

Kõigepealt heiskasime oma kooli lipu. Seejärel jagati meid gruppidesse: ühed joonistasid sügispile, teised läksid matkale Maris Kivistikuga, kes rääkis loodusest mitmeid huvitavaid asju.

Pärast lõunasööki meisterdasime Eveli Lindsalu juhendamisel värvilistest maisipulkadest toredaid pilte.

Siis toimusid rühmadevahelised õuemängud ja

õhtul oli grillimine. Grilli- õhtule olid palutud ka lastevanemad.

Järgmisel hommikul mängisime rahvastepalli. Seejärel õpetas Maarika Loodus päästeametist meile vahukustutiga tuld kustutama ja näitas filmi.

Külas käisid ka kaitse- lised. Saime õhupüssidest lasta, kuulasime huvitavaid jutte kodutütardest ja noorkotkastest ning lõpuks maskeerisime end ka ära st maalisime ära oma näod.

Laagri lõppedes langetasime kooli lipu ja sõitsime koju. Oli väga tore laager!

Luhasoos

17. septembril käisid Sõmerpalu kooli 6.–8. klassi õpilased Luhasoos, et sealt huvitavaid sootaimi korjata. Taimedest tegi igauks endale herbaariumi ja sai selle eest bioloogiatunnis hinde.

Taimedest rääkis meile õpetaja Viia Haller. Kui olime jõudnud matkamaja juurde, korjasime jõhvika- kaid, et kooli kokk saaks meile maitsvat ja tervislikku magustoitu teha.

MARIANNE HAUG, 7. klass

Pokumaal

Sõmerpalu kooli 5.–9. klassi õpilased matkasid septembrikuus Pokumaal. Kõndisime läbi väikese taimeraja ja kuulsime palju erinevate taimede ja seente kohta.

Rada oli küllaltki porine ja natuke halb oli kõndida. Käisime ka mängurajal. Seal olid kändudest postkastid, mille sisse olid pei-

detud ülesanded. Nende järgi puid, kände või oksid vaadeldes sai näha vaalu, kaelkirjakuid, krokodille. Selleks läks siiski vaja head fantaasiat.

Pokumajas me ei käinud, aga väljast vaadates oli see väga ilus. Kõige lõpuks sõime päris tihedas vihmajärgu võileibu ja jõime morssi.

MARIETTE VUNDER, 6. klass

Pokukoda näeb väljastpoolt ilus ja huvitav välja.

Õpetajate päev

3. oktoobril, õpetajate päeval, said Sõmerpalu kooli 9. klassi õpilased tunda, kuidas on olla õpetaja.

See oli meile tõeline katsumus: pidime andma tunde, mille ettevalmistus võttis tohutult aega. Me ei kujutanud endale üldse ette, et õpetajatöö nii raske on.

Meie korraldada oli ka päevaprogramm õpetajatele, kes olid end just selleks päevaks õpilasteks teinud.

Õpetajad pidi koostama jutukese ja endid iseloomustava laulu. Sellega said nad suurepäraselt hakkama ja pälvisid kooliõpilaste aplausi.

Õpilane Pille oli hommikul kooli kaasa võtnud kotitäie tühje plastpudeleid, mis nagu iseenesest läksid mööda koolimaja kõndima. Loomulikult polnud tal endal sellest aimugi.

Seegi vahejuhtum õpetas meile, et koolis tuleb ette igasuguseid olukordi

ja kõigega peab hakkama saama.

Pärast söömist kogunesime spordisaali, kus õpetajatel tuli demonstreerida oma sportlikke võimeid. Nad olid osavad ja meil oli väga lõbus!

Õpetajate päev kujunes tõiseks, aga ka meeldejäävaks vahelduseks igapäevasele koolielule.

RAIT PETTAI, 9. klass

Õppepäev Pähnil

6. oktoobril käisid Sõmerpalu kooli 1. ja 2. klassi õpilased Pähnil õppepäeval. Selle sisustas klassivenna Simmo isa Tiit Külla.

Õppisime puid tundma, nägime erinevaid taimi ja samblaid ning ka üht puud, kuhu oli välg sisse löönud. Pärast matka saime ka mängida.

MERIT VÄITS, 2. klass

Traditsiooniline sügisnädal

Sügis sünnipäeval, 22. septembril algas Sõmerpalu koolis 1.–4. klassi õpilastele sügisnädal.

Esmaspäeval pidid lapsed tooma kooli kompositsiooni sügisandidest või -lilledest. Tööd olid huvitavad ja omapärased. Eriti jäid silma kõrvitsaelukas, «siilipere», «ussikesed».

Teisipäeval lahendasid õpilased ülesandeid «haldjarajal», mille õpetaja Külli Karro oli eelnevalt valmis sättinud. Kolmapäeval oli viktoriin, neljapäeval teatevõistlused. Reedel said parimad autasu.

MARJU SARAPUU, õpetaja

Kermo Kreevaldi «siilipere».

Muutub puudega inimestele toetuste määramine

1. oktoobrist muutus kord, mille järgi määratakse puudega tööeliste inimeste puude raskusastet ja sotsiaaltoetusi ning tuvastatakse püsivat töövõimetust.

Seni määrati tööelisele inimesele puude raskusaste lähtuvalt kõrvalabi vajadusest. Kõik ühesuguse puude raskusastmega tööelised inimesed said ühesugust sotsiaaltoetust.

Uue korra järgi määratakse puudega täiskasvanu toetus lähtuvalt puudest tingitud lisakuludest, mitte puude raskusastmest. Tööelisele puudega inimesele määratakse toetus, mis jääb sel aastal 260 ja 840 krooni vahele.

Sotsiaalministeeriumi perepoliitika ja sotsiaalala asekancleri Riho Rahuoja sõnul tunnistavad ka puudega inimesed ise, et praegune toetuste määramine kord neid ei rahulda: «Näiteks ratastoolis ja pimedas inimese elukvaliteet võivad olla väga erinevad. Sõltuvalt sellest, kas neil on võimalik kasutada eritransporti, tehnilisi abivahendeid või juhtkoera, on ka lisakulu erinev.»

Puude raskusastme määramiseks tuleb pensioniametis täita eksper-

tiisitaotluse vorm, mis on nüüd mahukam ja üksikasjalikum. Taotlust aitab täita pensioniameti klienditeenindaja.

Uut korda rakendatakse neile tööelisele isikutele, kes taotlevad puude raskusastme määramist alates 1. oktoobrist. Kui puude raskusaste on tuvastatud varem, jätkatakse toetuse määramist endises suuruses määratud tähtaja lõpuni.

Puudega laste ja puudega vanaduspensionialiste inimeste puude raskusastme tuvastamise ja sotsiaaltoetuste määramise korras muutusi ei ole.

Ka püsiva töövõimetuse taotlemiseks tuleb 1. oktoobrist pöörduda pensioniametisse, mitte arsti poole. Siiski tuleb tähelepanu pöörata sellele, et viimase arsti külastusest ei tohi olla möödas rohkem kui kolm kuud.

Muudatused töötati välja koostöös puuetega inimeste organisatsioonidega.

Kui puude tuvastamise või püsiva töövõimetuse tuvastamise kohta on küsimusi, palume pöörduda sotsiaalkindlustusametisse infotelefonil 16 106.

Kellel on õigus saada puudega inimeste sotsiaaltoetusi

Puuetega inimeste sotsiaaltoetusi makstakse ini-

mesele, kel on tuvastatud lisakulutusi põhjustav keskmine, raske või sügav puue.

Praegu makstakse tööeliste (16aastased kuni pensionialised) puudega inimestele toetusi järgmiselt: keskmise puude puhul 260, raske puude puhul 520 ja sügava puude puhul 840 krooni kuus.

18-62aastasi puudega inimesi on Eestis 38 725. Neist keskmise puudega 15 907, raske puudega 18 895 ja sügava puudega 3923 inimest.

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstakse järgmisi toetusi

Puudega tööelise inimese toetust määratakse alates 1. oktoobrist 260–840 krooni kuus sõltuvalt puudest tulenevatest lisakuludest.

Töölase täiendamise korral on võimalik taotleda täienduskoolitustoetust kuni 9600 krooni kolme kalendriaasta jooksul.

Töötavatele inimestele makstakse puudest tulenevate ja töötamisega seotud kulutuste katteks töötamistoetust kuni 4000 krooni kolme kalendriaasta kohta.

Rehabilitatsioonitoetust saavad taotleda puudega 16–65aastased rehabilitatsioonikulude osaliseks hüvitamiseks kuni 800 krooni aastas.

Ühele puuetega abi-

kaasade või last üksi kasvatavale puudega inimesele makstakse kuni lapse 16aastaseks saamiseni puudega vanema toetust 300 krooni lapse kohta kuus.

Kui laps õpib põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses, makstakse toetust 19. eluaastani.

Puudega lapse toetust makstakse kuni 16aastasele lapsele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud tegevusteks.

Keskmise puudega lapse toetus on 1080 krooni ning raske ja sügava puudega lapse toetus 1260 krooni kuus. Õppetootust 100-400 krooni kuus saavad 10.–12. klassis, kutse- või kõrgkoolis õppivad puudega noored vastavalt puude tõttu tekkinud tegelikele lisakulutustele. Seda toetust ei maksta juuli- ja augustikuu eest.

Puudega vanaduspensionialise inimese toetus on 2008. aastal keskmise puude korral 200 krooni, raske puude korral 420 krooni ja sügava puude korral 640 krooni kuus.

Lapsuke, väikseke –
õrnalt sind kiigutan, käte peal kannan,
kõike, mis tarvis, sul hellasti annan.

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Liis Piirisild ja Eedik Ivanov
poeg HANS-KRISTJAN

Ülle Harju ja Jan Rahman
poeg HENN

Jane Hääl ja Martin Kurrikoff
poeg IMRE

Palju õnne!

Hingele härmaõilmetest hellust,
silmissse suvist päikest ja kelmust.
Kõike kaunist,
mis armsaks teeb elu!

November

Detsember

Emma-Alviine Möldre

Bernhard Kerge

Aliide Aunap

Marija Paluveer

Leo Sarapuu

Frieda Ossul

Hilja Piirimägi

Koidula Mandel

Solomonias Sillaorg

Ella-Hermine Siivak

Loreida Haller

Olga Vaab

Hilda Ingver

Lovise Tarend

Aino Keem

Jekaterina Gerberg

Leida Paulus

Oskar Kaarna

Peeter Ahman

Virve Varrik

Elionore Alter

Hilja Leok

Hele Kiri

Nikolai Petrov

Viivi Elias

Valve Saluorg

Sõmerpalu valla huviringid

PÄEV	AEG	KOHT	HUVIRING	INFO
Esmaspäev				
13.30-15.00		Sõmerpalu kool	laste rahvapill	Meiki Kõva, tel 517 5621
15.00-17.00		Osula kool	liikumisrühm (noorem)	Kersti Karu, tel 525 3549
18.30-20.30		Osula kool	segakoor	Tõnu Vaask, tel 555 84 625
18.30-21.00		Osula	täiskasvanute rahvatants	Maarika Rosenberg, tel 516 5751
20.00-22.00		Sulbi	näitering	Airika Saamo, tel 5199 7981
18.00-20.00		Sulbi	ansambel Helin	Kristi Serv, tel 5645 2774
		Sõmerpalu kool	täiskasvanute lauluring	Tiina Rõigas, tel 5373 9549
Teisipäev				
17.45-19.00		Osula kool	aeroobika	Annika Juhanson
19.00-21.00		Sulbi	täiskasvanute rahvatants	Maarika Rosenberg, tel 516 5751
11.45-12.30		Sõmerpalu kool	2. klassi rahvatants	Maarika Rosenberg, tel 516 5751
13.20-14.15		Sõmerpalu kool	3.-4. klassi rahvatants	Maarika Rosenberg, tel 516 5751
Kolmapäev				
18.00-21.00		Sõmerpalu kool	ansambel H.A.A.G.	Aare Hollo, tel 506 3254
20.00-22.00		Sulbi	näitering	Airika Saamo, tel 5199 7981
17.00-19.00		Osula kool	rahvapilliorkester	Sirje Puusepp, tel 5198 7937
Neljapäev				
19.00-21.00		Osula kool	tantsurühm Ummamuudu	Aita Kängsepp, tel 5191 5395
19.00-21.00		Kurenurme	seltskonnatants	Aleksandra Kerge, tel 5663 4743
16.00-17.30		Osula kool	noorte rahvatants	Maarika Rosenberg, tel 516 5751
15.00-17.00		Osula kool	liikumisrühm (vanem)	Kersti Karu, tel 525 3549
18.00-19.00		Sõmerpalu kool	aeroobika	Kersti Karu, tel 525 3549
Reede				
13.00-16.00		Sõmerpalu kool	laste rahvapill	Meiki Kõva, tel 521 8047
19.00-21.30		Osula muusikatuba	täiskasvanute rahvapill	Meiki Kõva, tel 521 8047
19.30		Osula kool	puhkpill	Helmut Kostabi
Pühapäev				
11.00-15.00		Osula kool	klubi Kuldne iga	Aita Kängsepp, tel 789 5251
Kord kuus (18.10 ja 15.11)				
19.00		Sõmerpalu kool	kohvik-klubi õhtud	Vambola Saarme, tel 5392 1403

7. 11 kell 15 toimub Osula koolis **Sõmerpalu valla 2008. aasta mälumäng** Infot saab Ülle Ermelilt.

8. 11 kell 17 mängib Krabi külateater Roosula vaba-aja keskus **komöödiat «17 keväjäst hetke ja suvi»**. Pääse 25 krooni.

Meie lapse murekeskus
Tasuta psühholoogiline nõustamine
Võrus Tartu 23, 2. korrus

Kui on probleemid koolis, kodus, vanematega, hirmud, üksindus – nõustaja Siiri poole võid pöörduda ükskõik millise murega.

Nõustame ka peresid ja abistame teiste spetsialistide juurde registreerimisel. Registreerimine tel 501 0578, lastekaitse@gmail.com või kolmapäeval 16–17 Tartu 23 (2. korrusel).

Osula rahvapilliorkester ootab oma ridadesse pillimänguoskustega huvilisi.
Info: Sirje Puusepp, tel 5198 7937, Maarika Rosenberg, tel 516 5751.

Haud vaikne, sügav süli,
sind kutsus varjule...

Mälestame meie hulgast lahkunuid

August Sarapuu
Aino Jaago
Albert Saia
Mati Riivik
Elve Mehine
Gloria Rätsep
Leili Seim

Kirikuteated

Kõikide silmad ootavad Sind ja Sina annad neile nende roa omal ajal. Ps 145:15

19. oktoobril kell 11 Urvaste kirikus sügisleeripüha. Kell 14 jumalateenistus Kraavi kirikus. Pärast seda Kraavi kirikurahva koosolek.

26. oktoobril kell 11 perejumalateenistus Urvaste kirikus, kell 16 jumalateenistus Antsla palvemajas, kell 17.30 Sõmerpalu hooldekodus.

31. oktoobril kell 18 usupuhastuspüha Urvaste kirikus. Koguduse õpetaja tel 511 8271.

Väljaandja: Sõmerpalu Vallavalitsus. Trükk: AS Võru Täht